

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آیات الاحکام جهاد

در آئینه قرآن کریم

مؤلف

جواد واحدی زاده

۱۳۹۹

سرشناسه :	واحدی زاده، جواد، ۱۳۴۵ -
عنوان و نام پدیدآور :	آیات الاحکام جهاد در آئینه قرآن کریم / مولف جواد واحدی زاده؛ ویراستار آیدین ضیایی.
مشخصات نشر :	اردبیل: نگین سبلان، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری :	۳۲۵ ص.
شابک :	۳۸۰۰۰ ریال ۲-۳۸۷-۴۳۱-۶۰۰-۹۷۸ :
وضعیت فهرست نویسی :	فیا
پادداشت :	کتابنامه: ص. [۲۰۷] - ۲۱۳؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع :	جهاد در قرآن
موضوع :	Jihad in the Qur'an
موضوع :	جهاد
موضوع :	Jihad
رده بندی :	BP۱۰۴
رده بندی :	۲۹۷/۱۵۹
شماره کتبی :	۶۳۲۱۰۰۲

آیات الاحکام جهاد در آئینه قرآن کریم

تالیف: جهاد واحدی زاده

ناشر: انتشارات نگین سبلان

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۳۸۰۰۰ ریال

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۹

شابک: ۳۸۰۰۰-۶۰۰-۴۳۱-۳۸۷-۲

که... پیشگفتار

در دین اسلام امنیت انسانی یکی از اصول زندگی و حالتی اجتناب ناپذیر در زندگی جمعی و عنصر ضروری در بهره‌وری از مزایا و مواهب حیات و نیز زمینه ساز تکامل و ارتقای بشر تلقی شده است. جهاد در اسلام برای تامین امنیت و سلامت مردم و تضمین حاکمیت استقلال و نیز دفاع از امت اسلامی است و همچنین برای استقرار صلح و حمایت از ادیان آسمانی مقرر شده است. این حقیقتی است که قرآن کریم نیز بر آن مهر تأیید می‌زند. هدف جهاد آمادگی و داشتن توانایی‌های لازم در حمایت از کیان اسلام و دولت و ملت مسلمان را تضمین حقوق شهروندان کشورهای اسلامی است. بر این اساس و بر خلاف برخی باورهای غلط، جهاد جنگ دینی برای وارد کردن دیگران به پذیرش اسلام نیست زیرا چنین برداشتی با ماهیت اسلام و روح شریعت ناسازگار می‌باشد.

تبیین مواضع دین اسلام در صورتی که از جمله مواردی است که باید مورد توجه جدی قرار گیرد تا به شبهات و نگاه‌های منفی که در تروایع دیگر نسبت به جهاد اسلامی وجود دارد پاسخ علمی و دقیق داده شود. لذا کتاب حاضر در راستای تبیین آیات مربوط به جهاد در قرآن کریم تألیف و در اختیار علاقمندان قرار می‌گردد. امید است توانسته باشد گامی هر چند کوچک در راستای تبیین معارف قرآنی و دینی برداشته و مورد توجه قرار گیرد.

وَلَف

اردیبهشت ۱۳۹۹

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
فصل ۱: مفاهیم	
۴	معنای لغوی و اصطلاحی جهاد
۵	جهاد در لغت
۵	جهاد در اصطلاح
۶	مثابه‌های جهاد
۶	تعریف جهاد در قرآن
۷	اختلاف در نسخ و روایات جهاد
۷	فضائل دنیوی و اخروی جهاد
۸	جهاد در کتب روایی
۹	جهاد در فقه
۹	فلسفه و تاریخچه جهاد
۱۶	بنیاد حقوقی جهاد
۱۸	اقسام جهاد
فصل ۲: جهاد اکبر	
۱۹	جهاد با نفس یا جهاد اکبر در روایات
۲۰	مفهوم نفس در اصطلاح حکما
۲۴	نظریه ملا احمد نراقی در کتاب معراج السعاده
۲۴	نظریه شیخ الرئیس در فصل اول فن ششم طبیعیات شفا
۲۵	نظریه علامه شیخ بهایی در اواخر کشکول
۲۵	نظریه ملا رومی در مثنوی

۲۷.....	نفس در قرآن.....
۲۷.....	نفس ملهمه.....
۲۹.....	نفس اماره.....
۳۲.....	نفس لوامه:.....
۳۳.....	نفس مطمئنه.....
۳۶.....	درجات نفس.....
۴۱.....	اخلاق اسلامی.....
۴۱.....	تعریف علم اخلاق.....
۴۴.....	فضایل اخلاق در قرآن.....
۴۷.....	رذایل اخلاقی در قرآن.....
۵۱.....	حالات خوب نفس در قرآن.....
۵۵.....	مقام خلیفه الله.....
۵۹.....	فصل ۳: جهاد اصغر.....
۶۰.....	مفهوم جهاد اصغر در قرآن.....
۶۱.....	اقسام جهاد اصغر در قرآن.....
۶۱.....	جهاد با کفار.....
۶۷.....	تنوع شیوه ها و اقسام جهاد با کفار.....
۶۸.....	جهاد داخلی.....
۷۲.....	جهاد دفاع.....
۷۵.....	فرمان امام خمینی (ره) پیرامون دفاع.....
۷۵.....	شرایط مجاهدان.....
۸۱.....	ضرورت و وجوب جهاد.....
۸۱.....	آیه اول.....
۸۲.....	معنی و مفهوم «کُتِبَ».....

۸۲		دلیل آوردن «کُتِبَ» به صیغه مجهول
۸۲		معنی و مفهوم «کُره» و «کُره»
۸۳		معنی «عسی» و فلسفه ی تکرار آن
۸۳		واجب کفایی بودن جهاد
۸۴		مفهوم وجوب جهاد در مورد صحابه
۸۴		قابل فهم بودن فلسفه احکام در بعضی موارد
۸۴		آیه ی دوم
۸۶		منظور از «و احتیاکم»
۸۷		آیه سوم
۸۸		دلیل جنگ در اسلام
۸۸		شرط جنگ در اسلام
۸۹		عدم تجاوز از قانون الهی
۹۰		آیات چهارم و پنجم و ششم
۹۵		آیه ی هفتم و هشتم
۹۸		فراهم کردن بودجه ی ملی برای جهاد
۱۰۰		ویژگی های جهاد در قرآن
۱۰۱		جهاد فریضه بزرگ الهی
۱۰۴		جهاد در ادیان گذشته
۱۰۵		آزمایش برای خلوص و تقویت ایمان
۱۰۸		سنت الهی برای تکامل انسان ها
۱۰۹		زندگی جاوید در جوار رحمت خداوند
۱۱۰		اصلاح جامعه و مبارزه با فساد
۱۱۱		هجرت در راه خدا و گشایش در زندگی
۱۱۳		پیکار تا نابودی آخرین ریشه فساد
۱۱۶		آئین مرزداري و مرزبانی
۱۲۰		صفات مجاهدین در قرآن

۱۲۱	فی سبیل الله.....
۱۲۳	التائبون - بازگشت کنندگان.....
۱۲۳	العابدون - عبادت کنندگان.....
۱۲۴	الحامدون - سپاسگزاران.....
۱۲۴	السائحون - پویندگان.....
۱۲۴	الراکعون الساجدون - رکوع کننده گان و سجده کنندگان.....
۱۲۵	الاه ربنا بالمعروف و الناهون عن المنکر.....
۱۲۷	والحافظون لحدودالله.....
۱۲۸	مستولیت ابدی.....
۱۲۹	مستولیت فاع.....
۱۲۹	تفاوت مجاهدین نبوی با جنگ آوران جهانی.....
۱۳۰	ظهور حق و جهاد عدل.....
۱۳۲	خطبه آخر غدیر.....
۱۳۴	دعای مرزداران.....
۱۳۴	مفهوم جهاد اصغر در قرآن.....
۱۳۵	اقسام جهاد اصغر در قرآن:.....
۱۳۶	جهاد با کفار.....
۱۴۱	تنوع شیوه ها و اقسام جهاد با کفار.....
۱۴۲	جهاد داخلی.....
۱۴۷	جهاد دفاع.....
۱۴۹	فرمان امام خمینی (ره) پیرامون دفاع:.....
۱۵۰	شرایط مجاهدان.....
۱۵۵	ضرورت و وجوب جهاد.....
۱۵۵	آیه اول.....
۱۵۶	معنی و مفهوم «کُتِبَ».....
۱۵۷	دلیل آوردن «کُتِبَ» به صیغه مجهول.....

۱۵۷	معنی و مفهوم «کره» و «کره».....
۱۵۷	معنی «عسی» و فلسفه ی تکرار آن.....
۱۵۸	واجب کفایی بودن جهاد.....
۱۵۸	مفهوم وجوب جهاد در مورد صحابه.....
۱۵۸	قابل فهم بودن فلسفه احکام در بعضی موارد.....
۱۵۹	آیه ی دوم.....
۱۶۱	منظور از «هو اجتباکم».....
۱۶۱	آیه سوم.....
۱۶۳	دلیل جنگ در اسلام.....
۱۶۳	شرط جنگ در اسلام.....
۱۶۴	عدم تجاوز از قانون.....
۱۶۵	آیات چهارم و پنجم و ششم.....
۱۶۹	آیه ی هفتم و هشتم.....
۱۷۲	فراهم کردن بودجه ی ملی برای جهاد.....
۱۷۴	ویژگی های جهاد در قرآن.....
۱۷۵	جهاد فریضه بزرگ الهی.....
۱۷۹	جهاد در ادیان گذشته.....
۱۸۰	آزمایش برای خلوص و تقویت ایمان.....
۱۸۲	سنت الهی برای تکامل انسان ها.....
۱۸۳	زندگی جاوید در جوار رحمت خداوند.....
۱۸۴	اصلاح جامعه و مبارزه با فساد.....
۱۸۵	هجرت در راه خدا و گشایش در زندگی.....
۱۸۸	پیکار تا نابودی آخرین ریشه فساد.....
۱۹۰	آئین مرزداري و مرزبانی.....
۱۹۴	صفات مجاهدین در قرآن.....
۱۹۵	فی سبیل الله.....

- التائبون - بازگشت کنندگان..... ۱۹۷
- العابدون - عبادت کنندگان..... ۱۹۸
- الحامدون - سپاسگزاران..... ۱۹۸
- السائحون - پویندگان..... ۱۹۸
- الراکعون الساجدون - رکوع کننده گان و سجده کنندگان..... ۱۹۹
- الامرون بالمعروف و الناهون عن المنکر..... ۱۹۹
- والعاطون حدود الله..... ۲۰۱
- مستحبات ارشادی..... ۲۰۳
- مستحبات دنیوی..... ۲۰۳
- تفاوت مجامدین بھی..... ۲۰۳
- ظہور حق و جہل عدل..... ۲۰۵
- خطبہ آخر غدیر..... ۲۰۷
- منابع و مأخذ..... ۲۱۱

در مکتب اسلام بُعد عمل از بُعد اندیشه جدا نیست. اسلام همان قدر که به اندیشه و اصول عقیده توجه دارد عمل به مقررات و دستورالعمل ها را نیز در مد نظر می گیرد. اسلام در واقع مابین عمل و ایمان ایدئولوژی و جهان بینی، استراتژی و تاکتیک از این جهت تفاوتی نمی نهد و همه را در مجرای عقلایی رسالت خود هماهنگ و همگون با ارزشی همسان عرضه می کند. در اسلام ابعاد مختلف زندگی آدمی پی در پی و با نظم دقیق و آمیزشی تعالی بخش به کار گرفته می شود. جامعیت جهان بینی اسلامی به گونه ای است که نمی توان آگاهی آدمی را از تمایلات او و یا تمایلات او را از عمل او جدا ساخت. او را از آگاهی او جدا ساخت. از این روی است که مکتب اسلام (خداگونه ساز) است. این دبستان الهی در پروردن انسان کامل است. زیرا در نظام آسمانی این مکتب با تکیه بر واقعیت ها و فطرت آدمی براساس حقایق قرآنی از برخورد تضادها و تصادم نیروهای خلاقه نوعی هماهنگی و قوه رشدی به وجود می آید که آدمی را به سوی تکامل و نیل به کرامت واقعی خود که نزدیکی به خدا است می کشاند. مجموعه مقررات ثابت و دستورالعمل های متغیر مناسب با زمان به نام دین اسلام به ظهور پیوسته است و درجاتی دارد که از عمل صرف (شریعت) شروع شده و به عمل و اندیشه آمیخته به هم (اعتقاد) رسیده و سرانجام به معرفت خالص (حقیقت) می انجامد که مربوط به هردو جهان است. از این جهت است که در بررسی حتی یک حکم از شریعت اسلام نمی توان به مجموعه تشریع اسلامی و احکام دیگر چشم نداشت. به همین گونه از وضعیت تشریع احکام آن و حکمت احکام و دستورهای آن حتی رابطه این احکام با وضعیت اجتماعی و سیاسی آدمیان صحبت به عمل می آید و موضوع به سرنوشت آدمیان در جهان دیگر پیوند زده می شود و به زبانی دیگر جنبه عبادی جهاد از زدودن ستم از زندگی آدمی آغاز می گردد و به تعمیم عدالت و قسط و مساوات بین خلائق و رفع شرک و سرانجام به ایثار و کرامت آنان می رسد که در جاودانگی روح بزرگ شهدا و صدیقین غرقه شده اند و براین امر مهم یعنی در اجرای دستورات دینی و دفاع از آنها خداوند در سوره حدید آیه ۲۵ تمامی رسولان خود را به سلاح جهاد مسلح کرده و می فرماید:

«لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ» به راستی ما پیامبران خود را با دلایل آشکار روانه کردیم و با آنها کتاب و ترازو را فرود آوردیم تا مردم انصاف برخیزند و آهن را که در آن برای مردم خطری سخت و سودهایی است پدید آوردیم تا خدا معلوم بدارد چه کسی در نهان، او و پیامبرانش را یاری می‌نماید، آری خدا نیرومند شکست ناپذیر است.

و همچنین خداوند با دعوت پیامبر (ص) و اهل ایمان به جهاد و مبارزه و تاکید بر نصرت و یاری آنها برای رسیدن به هدفشان در صورت اطاعت از فرمان الهی در آیه ۶۹ سوره عنکبوت می‌فرماید: «وَالَّذِينَ جَاءُوا يَسْتَعِينُ فَهُمْ سَبَلْنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ» و آنان که در راه ما جهاد و کوشش کردند محققا آید. راه خویش هدایت می‌کنیم و همیشه خدا یار نیکوکاران است. در این زمان که دشمنان اسلام و قرآن و پیامبر (ص) با توسل به هر حيله ای و با تمام قدرت بر علیه حق و عدالت به مبارزه رخواستہ اند بر مسلمانان و اهل ایمان است که توطئه های آنان را در معرفی دین اسلام به عنوان آیین ستیزه گر و خون ریز در نطفه خفه کنند و به این وعده الهی که می‌فرماید: «وَمَكْرُؤًا وَّمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ مُّكْرِينَ»^۱ جامه عمل بپوشانند. و در تبیین آیات الاحکام جهاد که زمینه ساز انسان واقعی، رشد تکامل و در نهایت رسیدن به جایگاه خلیفه اللهی می‌باشد تلاش نمایند.